

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ 1ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

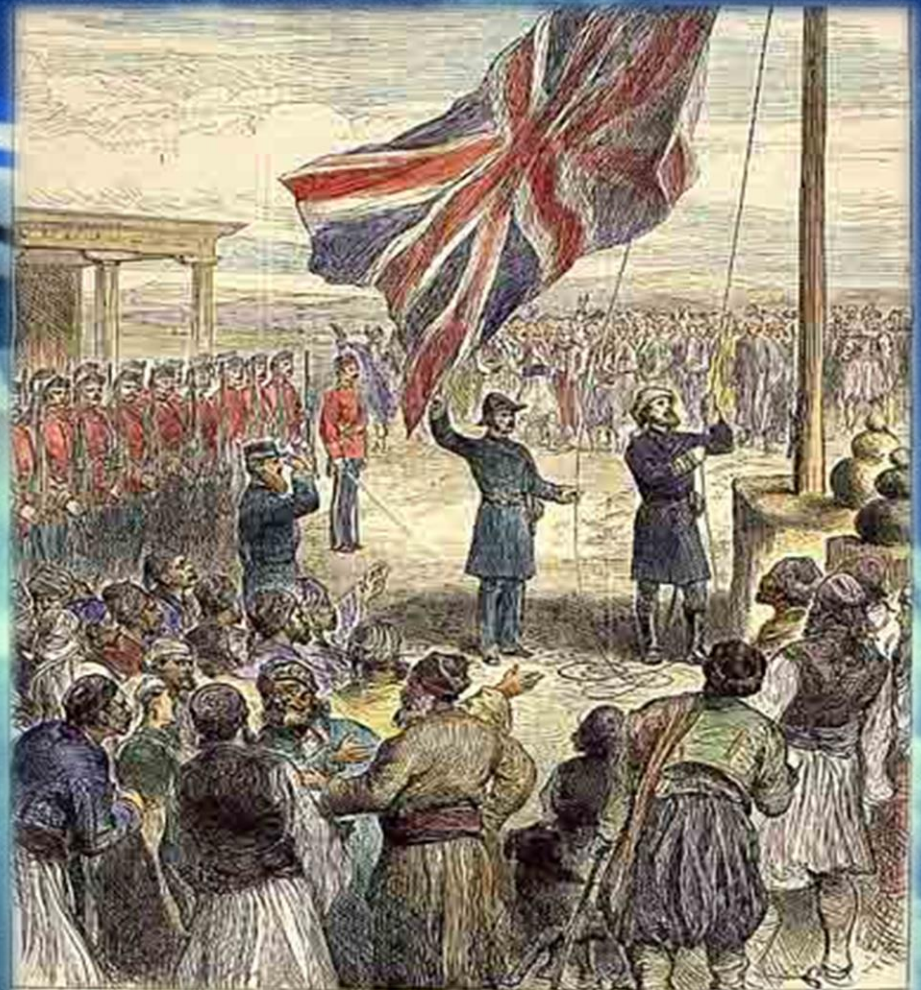

**Ο Απελευθερωτικός Αγώνας της ΕΟΚΑ
1955-1959 αποτελεί μία από τις
ενδοξότερες σελίδες της ιστορίας του
νησιού μας, της ιστορίας ολόκληρου του
ελληνισμού.**

Το 1878 η Οθωμανική Αυτοκρατορία παραχώρησε τη διακυβέρνηση της Κύπρου στη Βρετανία. Οι Ελληνοκύπριοι κάτοικοι του νησιού θεώρησαν ότι η ώρα της Ένωσης με την Ελλάδα πλησίαζε.

Οι ελπίδες τους όμως σύντομα διαψεύστηκαν.

Ε.Ο.Κ.Α.

**Οι Ελληνοκύπριοι ίδρυσαν την
ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ,
την ΕΟΚΑ.**

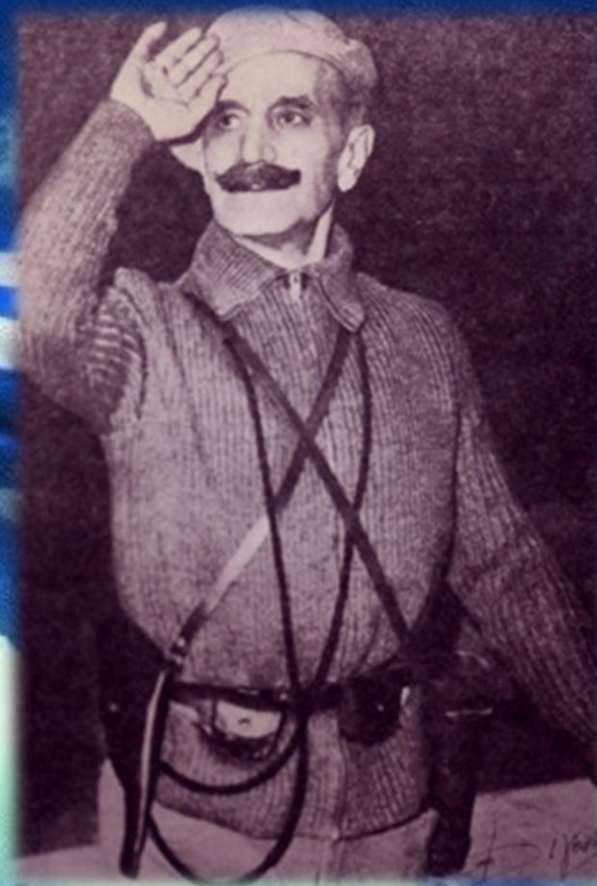
**Στόχος της ΕΟΚΑ ήταν η απελευθέρωση της
Κύπρου από τη Βρετανική Αυτοκρατορία
που δυνάστευε το νησί και η Ένωση του
νησιού με τη μητέρα Ελλάδα.**

Πολιτικός Αρχηγός

Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ο Γ΄

Στρατιωτικός Αρχηγός

**Στρατηγός Γεώργιος Γρίβας
Διγενής**

1^η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

Το πρωινό της 1^{ης} Απριλίου 1955 δεν έμοιαζε σε τίποτα με τα άλλα πρωινά.

Κυκλοφόρησε η πρώτη επαναστατική προκήρυξη του Διγενή, ενώ παράλληλα εκρήξεις βομβών εναντίον βρετανικών στόχων δονούσαν την ατμόσφαιρα.

Η ΕΟΚΑ ξεκινούσε τον ένοπλο αγώνα της για αποτίναξη του βρετανικού ζυγού.

Ε.Ο.Κ.Α.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Με τήν βοήθειαν του Θεού, με πίστιν εἰς τόν τιμιόν ἀγῶνα μας, με τήν συμπαράστασιν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί με τήν βοήθειαν τῶν Κυπρίων.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΝΑΣΙΝ
ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΖΥΓΟΥ.

Με σῶμα ἐκείνο, τό ὅποιον μᾶς κατέλειπαν οἱ πρόγονοί μας ὡς ἱερᾶν πατακαθῆκην " Ἡ Τᾶν Ἡ Εἰ Τᾶς ".

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ,

Ἀπό τά βάθη τῶν αἰῶνων μᾶς ἀτενίζουν ὅλοι ἐκείνοι, οἱ ὅποιοι ἐλάτρευον τήν Ἑλληνικήν ἱστορίαν διὰ νά διατηρήσῃ τήν ἐλευθερίαν των, οἱ Καραθονομάχοι, οἱ Τραπεζομαχοί, οἱ τραχηλοῖοι τοῦ Λεωνίδα καί οἱ νεώτεροι τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους. Μᾶς ἀτενίζουν οἱ ἀγωνισταί τοῦ 21, οἱ ὅποιοι μᾶς ἐδίδαξαν, ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις ἀπό τόν ζυγόν δυνάστου ἀποκτάται πάντοτε μέ τό Α.Ι.Μ.Α. Μᾶς ἀτενίζει, ἀκόμη σύμπας ὁ Ἑλληνισμός, ὁ ὅποιος μᾶς παρακολουθεῖ μέ ἀγωνίαν, ἀλλά καί μέ ἐθνικήν υπερηφάνειαν.

"Ἄς ἀπαντήσωμεν μέ ἔργα, ὅτι θά γίνωμεν" πολλῶ κάρρους " τούτων.

Εἶναι καιρός νά δεῖξωμεν εἰς τόν κόσμον, ὅτι ἐάν ἡ διεθνὴς διπλωματία εἶναι Α.Δ.Ι.Κ.Ο.Σ καί ἐν πολλοῖς Α.Ν.Α.Ν.Δ.Ρ.Ο.Σ. Ἡ Κυπριακή φυγή εἶναι γενναία ἐάν οἱ δυνάσται μᾶς δέν θέλουν νά ἀποδώσῃ τήν λευτερίαν μας, μπορούμεν νά τήν διεκδικήσωμεν μέ τά ἴδια μας τά ΧΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕ ΤΟ ΑΙΜΑ μας.

"Ἄς δεῖξωμεν εἰς τόν κόσμον ἀκόμη μιά φορά ὅτι καί τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνοῦ " ὁ τράχηλος ζυγόν δέν ὑπομένει ". Ὁ ἀγών θά εἶναι σκληρός" ὁ στυγερὸς διαθέτει τά μέσα καί τόν ἀριθμόν.

Ἡμεῖς οἰαζόμεθα τήν ΥΨΗΝ. Ἔχομεν καί τό ΔΙΚΑΙΟΝ μέ τό μέρος μας. Γι' αὐτό καί θά Ἡ Ι.Κ.Η.Σ.Ω.Μ.Ε.Ν.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑΙ,

Ἀτενίστατε τό ἔργον σας. Εἶναι αἰσχρὸς ἐν εἰκοστῷ αἰῶνι οἱ λαοὶ νά χύνουν τό αἷμα των γιὰ νά ἀποκτήσῃ τήν λευτερίαν των, τό ὅτιον αὐτὲ ὄφειν γιὰ τό ὅποιον καί ἐμεῖς ἐπολεμήσωμεν παρὰ τό πλευρὸν τῶν λαῶν σας καί γιὰ τό ὅποιον εἴ τι τοῦλάχιστον διατρέψετε ὅτι ἐπολεμήσατε ἐναντίον τοῦ ναζισμοῦ καί τοῦ φασισμού.

ΕΛΛΗΝΕΣ,

"Ὅπου καί ἐν ἐνδρακτέῃ ἀκούσατε τήν φωνήν μας.

ΕΜΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΑΖΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΑΣ.....

Ε.Ο.Κ.Α.

Ο

ΑΡΧΗΓΟΣ

ΔΙΓΕΝΗΣ

Οι αγωνιστές, πριν γίνουν μέλη της ΕΟΚΑ, έδιναν όρκο με τον οποίον δεσμεύονταν ότι θα αγωνισθούν με όλες τους τις δυνάμεις για την απελευθέρωση της Κύπρου.

Η συνεισφορά όλων στον αγώνα ήταν πολύτιμη και μοναδική. Εκείνο όμως που πραγματικά εντυπωσίαζε ήταν ο ενθουσιασμός και η αγωνιστικότητα της μαθητικής νεολαίας. Το ψυχικό σθένος, η αφοσίωση και ο άδολος πατριωτισμός των μαθητών της Κύπρου συνέβαλαν αποφασιστικά στην επιτυχία του αγώνα. Έδωσαν πραγματικά την ψυχή τους και στάθηκαν μεγάλοι κι αγέρωχοι σ' όλες τις δοκιμασίες.

**Σκόρπιζαν φυλλάδια,
έγραφαν συνθήματα στους τοίχους,
αναζητούσαν και συγκέντρωναν
πληροφορίες,
γίνονταν σύνδεσμοι με τους
αγωνιστές στα βουνά,
κουβαλούσαν πυρομαχικά.**

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

ΠΕΤΡΑΚΗΣ ΓΙΑΛΛΟΥΡΟΣ

Πετράκης Γιάλλουρος

**Τρανό παράδειγμα ο σημαιοφόρος
μαθητής του Ελληνικού Γυμνασίου
Αμμοχώστου Πετράκης Γιάλλουρος
που πυροβολήθηκε θανάσιμα από
Άγγλο στρατιώτη σε μαθητική
διαδήλωση.**

*Να αγωνιζόμαστε πρέπει, μάνα,
να αγωνιζόμαστε για την Κύπρο μας..*

Διάβασα τον κατάλογο και σεις λείπατε,
γράφατε την ορθογραφία σας στους τοίχους.

Διάβασα τον κατάλογο

Και σεις βρισκόσαστε στα οδοφράγματα

Διάβασα τον κατάλογο

και σεις γράφατε στις φυλακές

στα μικρά σας γόνατα

την Ιστορία του ανθρώπου.

Κι' έγραψα στον κατάλογο : όλοι παρόντες!

Και πλάι το βαθμό του καθενός σας : Άριστα.

Ανδρέας Παστελλάς

**Η συμβολή των
γυναικών στην
έκβαση του αγώνα
ήταν επίσης
σημαντική.**

**Οι μάνες των ηρώων
σαν άλλες
Σπαρτιάτισσες, που
ξεπροβόδιζαν τους
γιους τους μ' εκείνο τον
συγκλονιστικό
λακωνισμό «Η ταν ή
επί τας», φάνηκαν
αντάξιες της λεβεντιάς
και της αντρείοσύνης
των παιδιών τους.**

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

Ένα από τα πιο ηρωικά γεγονότα του Αγώνα ήταν η θυσία του Υπαρχηγού της ΕΟΚΑ Γρηγόρη Αυξεντίου.

«Τη λευτεριά μας», έγραφε σε φίλο του, «θα την υπογράψω οποιαδήποτε στιγμή το ζητήσει η Κύπρος μας με το αίμα μου».

ΑΜΟΙΒΗ REWARD

£ 5,000

Ποσόν £ 5.000 πέντε χιλιάδων λιρών θα καταβληθή εις μετρητά ως άμοιβή εις οποιόνδήποτε πρόσωπον τὸ ὅστιον ἔδωκε παράσχη πληροφορίας θανατίνος νὰ ἀδελφύσων εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ πάλῃ-
ψιν Συντακτοῦ ἢ νεκροῦ τοῦ ἐπικρατοῦμενου τρομοκράτου καὶ ἡγουμένου τῆς Ε.Ο.Κ.Α. πρώην ἀδελφικοῦ
τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ

ΓΡΗΓΟΡΗ ΠΙΕΡΗ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: ΟΥΤΟΣ ΕΝΔΕΙ ΜΗΚΙΣ 29 ΕΤΩΝ, ΥΨΟΥΣ 5 ΠΟΔΩΝ ΚΑΙ ΔΕΚΑ ΨΗΤΩΝ,
ΛΕΠΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΓΗΜΑΣΙΩΣ, ΜΕ ΜΑΥΡΑ ΜΑΛΙΑ, ΜΕΛΑΛΓΕΡΟΧΡΟΣ,
ΜΕ ΜΑΥΡΟΝ ΜΥΣΤΑΧΑ.

Πληροφορία δύναται νὰ παρεσχεθῇ πρὸς οἰονδήποτε Ἀμερικανικὴν ἢ Στρατιωτικὴν Ἀρχὴν εἴτε
προφορικῶς εἴτε ἐγγράφως. Εἰς περίπτωση ἐγγράφου πληροφοριῶν δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τοῦ πληροφο-
ριοδότη χρέος φυτοφυλάτου.

Εἰς οἰονδήποτε πρόσωπον τὸ ὅστιον θα δοθῇ πληροφορία διὰ τοῦ παρεσχεθῇ ἐν τὸ ἐπιθυμῶ-
ντατο διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ καὶ εἰδοῦ ἢ τῇ συλλήψῃ τοῦ ἐπικρατοῦμενου τρομοκράτου ἢ τῇ

**Επικήρυξη των Ἀγγλων οἱ οποίοι ἔδιναν 5000
λίρες σε ὅποιον μαρτυροῦσε πού κρυβόταν ὁ
Αυξεντίου.**

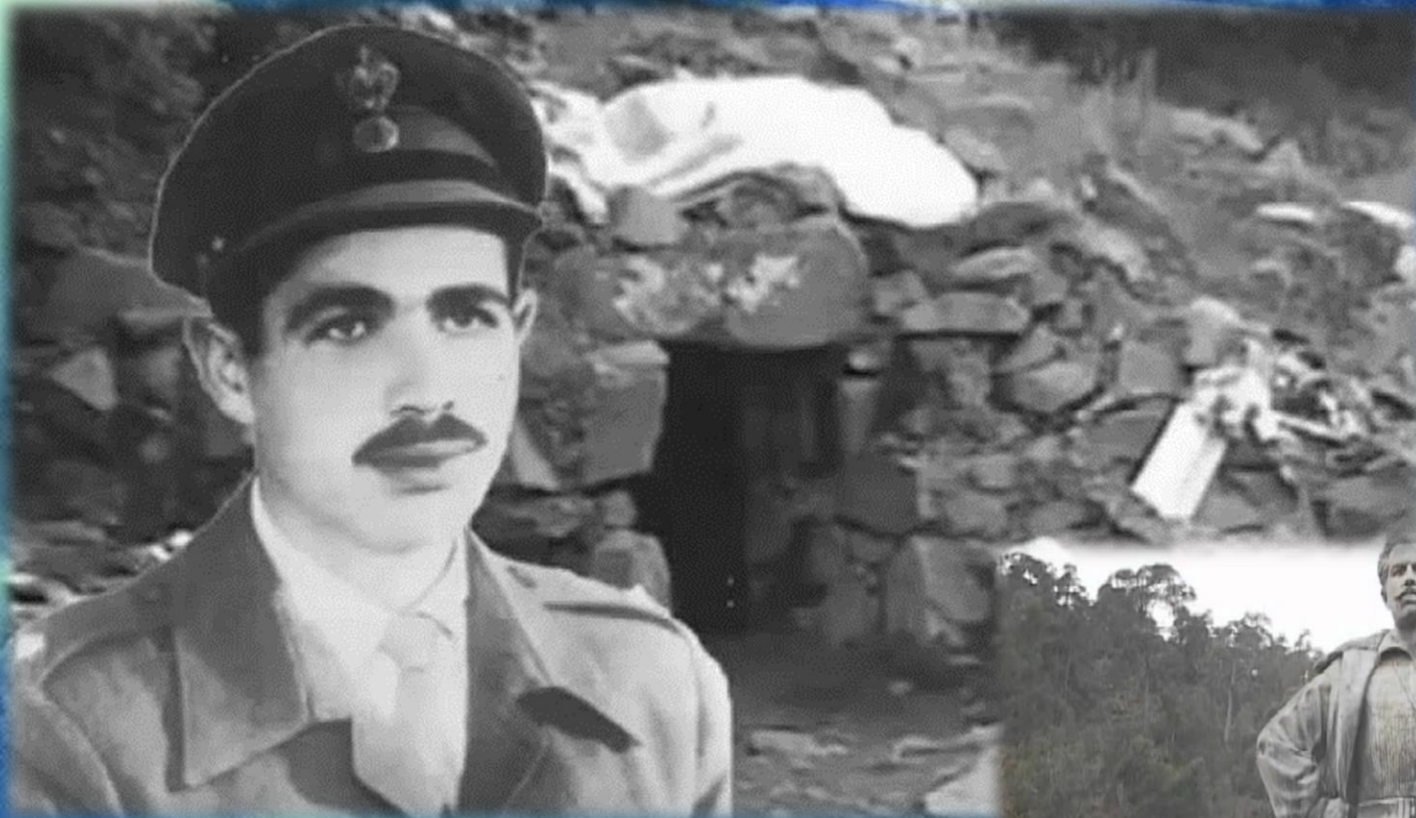
ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ

Κι αυτή η στιγμή δεν άργησε να 'ρθει. «Μολών Λαβέ» απάντησε σαν άλλος Λεωνίδας στους Άγγλους που του ζητούσαν να παραδοθεί.

Μετά από οκτώ ολόκληρες ώρες μάχης, οι Άγγλοι περιέλουσαν το κρησφύγετο του με βενζίνη. Εμπρηστικές βόμβες μετέβαλαν το κρησφύγετο σε φλεγόμενο καμίνι κι η πυρκαγιά τον ήρωα σαν λαμπάδα άρχισε να καίει.

ΤΟ ΚΡΗΣΦΥΓΕΤΟ ΤΟΥ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΟΥ ΜΑΧΑΙΡΑ

Ο ΑΧΥΡΩΝΑΣ ΤΟΥ ΛΙΟΠΕΤΡΙΟΥ

Τον Σεπτέμβριο του 1958 τέσσερις αγωνιστές, ο Ανδρέας Κάρυος, ο Φώτης Πίπτας, ο Ηλίας Παπακυριακού και ο Χρίστος Σαμάρας, έδωσαν συγκλονιστική μάχη στο κρησφύγετό τους στον Αχυρώνα του Λιοπετρίου, τον οποίον πυρπόλησαν οι Άγγλοι. Οι τέσσερις αγωνιστές έπεσαν μαχόμενοι για την ελευθερία της Κύπρου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΤΣΗΣ

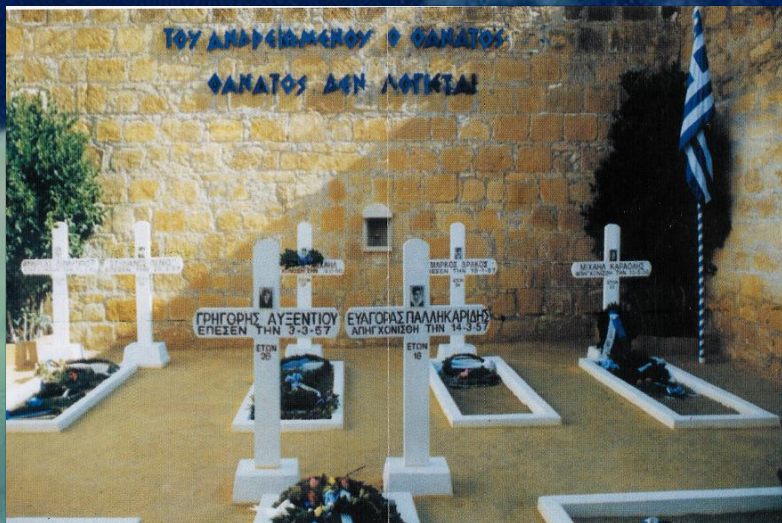
Στο κρησφύγετό του στο Δίκωμο έγινε ολοκαύτωμα και ο ήρωας Κυριάκος Μάτσης, ο τομεάρχης της Κερύνειας, τον Νοέμβριο του 1958.

«Πάνω από κάθε αδυναμία στέκεται η δύναμη της πίστης. Πίσω από τον κόσμο πανίσχυρος σύμμαχος στέκεται το πνεύμα του Θεού», έγραφε ο ήρωας Κυριάκος Μάτσης.

Οὐ περὶ χρημάτων
τον αγώνα ποιοῦμεθα
ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς

ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΑ ΜΝΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΔΕΝ ΛΟΓΙΕΤΑΙ

μας θυμίζει η επιγραφή στον τοίχο των
Φυλακισμένων Μνημάτων στη Λευκωσία.
Στον ιερό τούτο χώρο είναι θαμμένοι 13 ήρωες:
Οι Μάρκος Δράκος, Γρηγόρης Αυξεντίου,
Στυλιανός Λένας, Κυριάκος Μάτσης και
οι εννέα απαγχονισθέντες ήρωες.

ΟΙ ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΘΕΝΤΕΣ ΗΡΩΕΣ

Εννιά λεβέντες...

**Εννιά νέα παλληκάρια
έδωσαν όρκο να
αγωνιστούν για τη
λευτεριά της Κύπρου
και οδηγήθηκαν με
απαράμιλλο θάρρος
στην αγχόνη.**

ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΘΕΝΤΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α

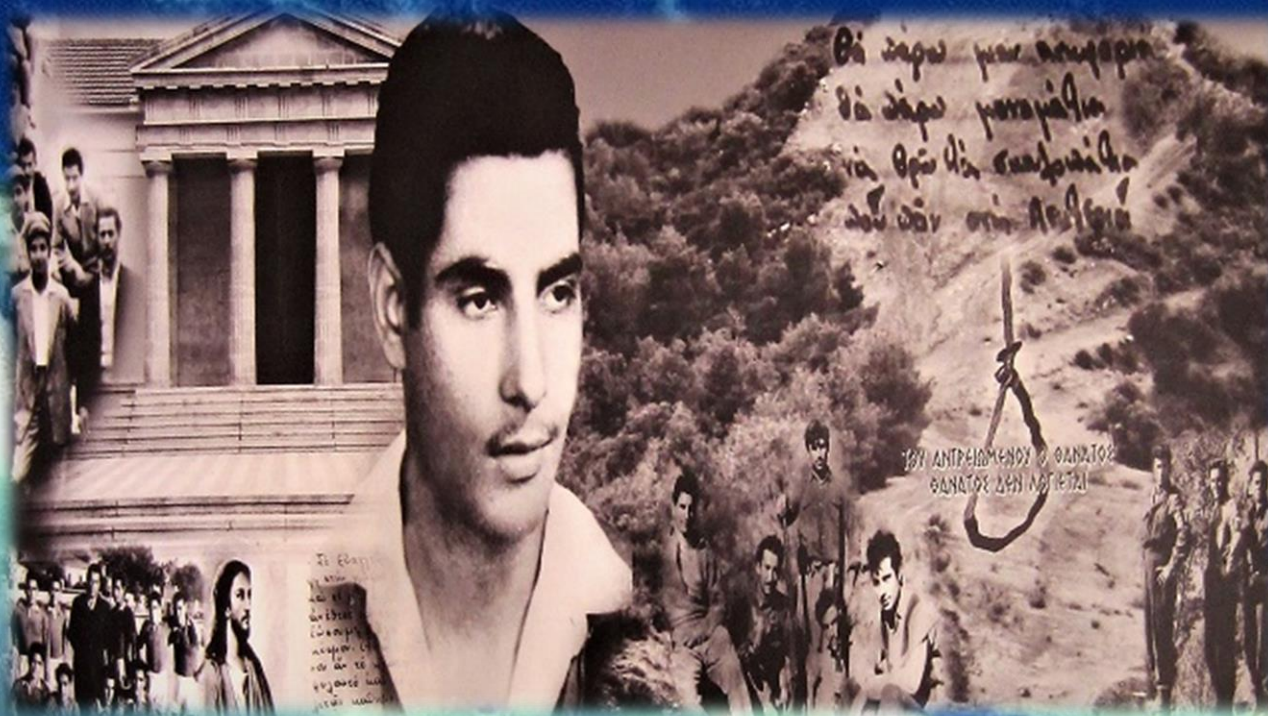

ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗΣ

ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗΣ

**Ο τελευταίος αλλά και ο μικρότερος
απαγχονισθέντας ήρωας ήταν ο
ιδεολόγος μαθητής, ο ποιητής, ο
στιχουργός που ύμνησε την αγάπη
για την Ελλάδα και την ελευθερία,
ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης .**

**Θα πάρω μια ανηφοριά
θα πάρω μονοπάτια
να βρω τα σκαλοπάτια
που παν στη λευτεριά.**

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

**Ο ηρωικός αγώνας της ΕΟΚΑ
τερματίστηκε τον Φεβρουάριο του 1959
με την υπογραφή των γνωστών
συμφωνιών της Ζυρίχης-Λονδίνου. Ως
αποτέλεσμα των συμφωνιών αυτών η
Κύπρος ανακηρύχθηκε σε ανεξάρτητο
κράτος τον Αύγουστο του 1960.**

**Ως Ημέρα Ανεξαρτησίας της Κύπρου
εορτάζεται η 1^η Οκτωβρίου.**

Ο αγώνας του νησιού μας όμως για δικαίωση συνεχίζεται. Η ημικατεχόμενη σήμερα πατρίδα μας στενάζει κάτω από την μπότα του Τούρκου κατακτητή.

ΚΑΝΕΝΑΣ ΔΕΝ ΞΕΧΝΑ
ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΞΕΧΝΙΕΤΑΙ

**«Η γης δεν έχει κρικέλια
για να την πάρουν στον ώμο και να φύγουν...»**

